

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/34/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203355
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:1223203355.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudkýň JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Andrey Hadnagyovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. X. XXXXXXXX XXXX, zastúpená procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, matky: C. A. B., nar. X. XXXXXXXX XXXX, bytom D. XX, E., zastúpenej splnomocnencom: JUDr. Peter Debnár, advokát so sídlom Metodova 7, Bratislava a otca: D. B., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, bytom F. XXX, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II zo dňa 30. septembra 2024 č.k. 27P/86/2023-138, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej A. zo sumy 250,- eur mesačne na sumu 300,- eur mesačne, počnúc dňom 22. augusta 2023, ktorú sumu je otec povinný platiť k rukám matky vždy k 15. dňu v mesiaci vopred; výrokom II. určil zročné výživné na maloletú A. za obdobie od 22. augusta 2023 do 30. septembra 2024 vo výške 664,50 eur, ktoré uložil otcovi zaplatiť do 30. novembra 2024 k rukám matky; výrokom III. vo zvyšnej časti návrh matky zamietol; výrokom IV. určil, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č.k. 14P/83/2022-58 zo dňa 23. marca 2023 v časti výšky výživného; výrokom V. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie právne ustanovením § 78 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 a 2, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 3 z.č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). Vecne dôvodil, že vykonaným dokazovaním výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 17P/44/2021, rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 10P/52/2019-300, rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 27. mája 2020 č.k. 7CoP/19/2020-588, spisom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 14P/83/2022, s obsahom listinných dôkazov, a to rozhodnutia o integrácii maloletej A., obsahom správy z diagnostického vyšetrenia maloletej Súkromným centrom poradenstva a prevencie G. zo dňa 16. júna 2023, potvrdeniami o osobných a majetkových pomeroch rodičov maloletej, zistil skutočný stav veci, a to že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 9. januára 2020 č.k. 10P/52/2019-300 bolo manželstvo rodičov maloletej A. rozvedené, maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená vyživovacia povinnosť 300,- eur mesačne. Z obsahu spisu Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 14P/83/2022 mal za preukázané, že otec sa opakovane domáhal zníženia výživného zo sumy 300,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne, poukazujúc na skutočnosť, že v období od 16. decembra 2019 do 12. apríla 2021 bol nezamestnaný, pričom od 16. decembra 2019 do 31. augusta 2020 poberal dávku v nezamestnanosti a od 12. apríla 2021 sa zamestnal v spoločnosti H., F. s priemerným mesačným čistým zárobkom 700,- eur. V dôsledku tejto ťaživej situácie predal dve osobné motorové vozidlá, spolu

za cenu 2.700,- eur, pričom tieto peniaze použil na úhradu výživného pre maloletú. Rodičia v priebehu konania uzavreli rodičovskú dohodu i v časti výživného, kde sa otec zaviazal platiť výživné sumou 250,- eur mesačne. Rozsudkom zo dňa 22. marca 2023 č.k. 14P/83/2022-58 súd rodičovskú dohodu schválil, rozsudok nadobudol právoplatnosť 30. marca 2023. Súd prvej inštancie mal za to, že matka sa dôvodne domáha zvýšenia výživného, keďže došlo k zvýšeniu výdavkov na maloletú, u ktorej boli zistené poruchy učenia. Mesačné výdavky na maloletú matka vyčíslila sumou 1.247,- eur. Príjem matky v roku 2023 bol 811,29 eur a príjem otca bol za október 2022 v sume 679,22 eur, november 2022 v sume 801,60 eur, december 2022 v sume 812,04 eur, január 2023 v sume 762,07 eur, február 2023 v sume 697,13 eur, marec 2023 v sume 921,62 eur, apríl 2023 v sume 909,42 eur, máj 2023 v sume 927,15 eur, jún 2023 v sume 934,24 eur, júl 2023 v sume 284,47 eur, august 2023 v sume 735,88 eur, september 2023 v sume 970,06 eur, október 2023 v sume 1.034,12 eur, november 2023 v sume 888,95 eur. Podľa dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 18. decembra 2023 otec ukončil pracovný pomer u zamestnávateľa H.- I. F. ku dňu 29. februára 2024. Podľa dohody o zmene obsahu pracovnej zmluvy, ktorú otec uzavrel so J. F. H. zo dňa 13. augusta 2024, bol otec v J. F. H. s účinnosťou od 14. augusta 2024 zaradený na pozíciu zámočník dráhových vozidiel. Pôvodne bol síce pracovný pomer dohodnutý na pozíciu rušňovodiča, avšak nakoľko nezložil predpísané skúšky bol preradený na zámočníka dráhových vozidiel. V posudzovanom prípade dospel súd prvej inštancie k záveru, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti z roku 2023, kedy súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletej A. zníženým výživným zo sumy 300,- eur mesačne na sumu 250,- eur mesačne došlo k tej zmene, že u maloletej boli diagnostikované poruchy učenia, dyslexia, deficit kognitívnych funkcií, z ktorého dôvodu zahájila maloletá od 19. septembra 2023 špeciálno-pedagogickú intervenciu, pričom ide o platenú službu. Maloletej bolo v decembri 2023 zistené zhoršenie zraku, s potrebou nosenia okuliarov, pričom oftalmológ odporučil zakúpiť špeciálnych dioptrických skiel na spomalenie progresie krátkozrakosti. Rámy a sklá vyšli matku na 392,- eur. Ortopedické problémy má maloletá od útleho detstva, preto výdavok na podologickú a fyzioterapeutickú starostlivosť nepovažoval za výdavok, ktorý tu v minulosti nebol. Súd prvej inštancie však poukázal na konanie vedené pred Okresným súdom Bratislava IV sp. zn. 14P/83/2022, kde bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej sa otcovi znížila výška výživného zo sumy 300,- eur na sumu 250,- eur a bol mu upravený styk s dcérou. Z priebehu konania vyplynulo, že matka pristúpila k rodičovskej dohode v časti o úpravu výživného z dôvodu, že mala záujem utužiť vzťahy otca s maloletou a bola presvedčená, že ak bude súhlasiť so znížením výživného, otec svoj postoj k dcére prehodnotí a bude sa o ňu viac zaujímať. Jej predpoklady sa ale nenaplnili, otec nevyužíva ani všetky časy styku tak, ako bolo určené, dcéru počas prázdnin neberie nikam na dovolenky, pričom ona by ako matka takúto pomoc privítala. Okrem toho býva otec v spoločnej domácnosti so starými rodičmi, ktorí tak môžu svojmu synovi v starostlivosti o dcéru pomôcť a mali by tým zabezpečený kontakt so svojou vnučkou. Súd prvej inštancie nevzhladol iné okolnosti, ktoré by odôvodňovali zníženie výživného, ku ktorému došlo v roku 2023, keďže maloletá už v tom čase bola žiačkou základnej školy. V súčasnosti je A. druháčka na základnej škole, pričom za podstatnú zmenu pomerov na jej strane súd prvej inštancie považoval pridružené problémy učenia, pozornosti a kognitívnych funkcií, ako aj potrebu nosenia dioptrických okuliarov, ktoré výdavky odôvodňujú zvýšenie výživného na sumu 300,- eur, ktorú sumu bol otec napokon schopný platiť aj v minulosti pri rovnakej výške príjmu, za situácie, keď mal aj výdavky spojené so servisovaním dvoch motorových vozidiel. Otec má dlhodobu rovnakú výšku príjmu, nesnaží sa privyrobiť si brigádami alebo prácou na dohodu, hoci má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou, má prax ako profesionálny vodič, je v produktívnom veku, bez zdravotných problémov, keď v minulosti vedel zarobiť viac ako 1.200,- eur mesačne, pričom inú vyživovaciu povinnosť okrem A. nemá. Otec sa nesnaží vzdelávať, hoci sa chcel stať rušňovodičom, predpísané skúšky nezložil. Odpadli mu tiež výdavky spojené s údržbou dvoch motorových vozidiel, ktoré v priebehu predchádzajúcich konaní predal, čím sa jeho disponibilné finančné prostriedky zvýšili o sumy, ktoré v minulosti minul na údržbu, poistenie a pohonné hmoty. Súd prvej inštancie v danej veci vychádzal z potenciality príjmu otca, keď otcovi nič nebráni dosahovať vyšší príjem. Otec sa nepodieľa na osobnej starostlivosti o dieťa a je povinný podporovať dieťa aspoň po finančnej stránke, pričom došlo i k zvýšeniu potrieb dieťaťa a to nástupom na základnú školu, zmenou záujmov dieťaťa a to návštevou detských podujatí, detských centier, výletov. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný a preto zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej o 50,- eur mesačne. Taktiež určil i nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 664,50 eur, ktoré je otec povinný uhradiť k rukám matky do 30. novembra 2024. O trovách konania rozhodol v zmysle § 52 z.č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“) tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej. Dôvodil, že neboli splnené procesné podmienky, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedol, že nesúhlasí s rozhodnutím súdu na zvýšenie výživného a ani s nedoplatkom na zročnom výživnom, nakoľko jeho príjem je 900,- eur mesačne. Ako už viackrát uviedol, býva u rodičov, kde otec je invalidný dôchodca a matka starobná dôchodkyňa. Dodal, že doteraz výživné uhradil vždy v plnej výške a má náklady na maloletú, keď príde k nemu a to náklady na výlety, oblečenie, zakúpenie knižiek, literatúry, bicykla atď. Poukázal na § 62 ods. 3 Zákona o rodine, v zmysle ktorého je povinný plniť vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené maloleté dieťa.

3. Na výzvu súdu prvej inštancie uznesením zo dňa 29. októbra 2024 č.k. 27P/86/2023-142 otec ako odvolateľ uviedol, že nesúhlasí s výškou výživného 300,- eur a nedoplatkom 650,- eur. Výška výživného predstavuje podstatne vyššiu časť finančných prostriedkov, ako je uvedené v § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Životné minimum od 1. júla 2024 je na dieťa 122,77 eur, z čoho 30% činí 35,- eur a on platí 250,- eur, čo prevyšuje danú sumu. Opakovane uviedol, že jeho príjem je 950,- eur a výživné tvorí až 1/3 jeho platu, preto nesúhlasí so zvýšením na 300,- eur. Výživné vo výške 250,- eur považuje za dostačujúce a má za to, že matka maloletej nepredložila žiadne doklady o tom, že by sa mala táto suma zdvihnúť.

4. K odvolaniu otca sa vyjadril procesný opatrovník maloletej, ktorý uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v záujme maloletého dieťaťa a preto ho navrhuje ako vecne správny potvrdiť.

5. K odvolaniu otca sa vyjadrila i matka maloletej, ktorá taktiež navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Uviedla, že súd prvej inštancie podrobne vykonal dokazovanie a uviedol dôvody svojho rozhodnutia a ona ako matka podrobne uviedla a predložila dôkazy na zvýšenie výživného. Dodala, že preukázala zdravotný stav maloletej, u ktorej boli diagnostikované poruchy učenia, dyslexia, deficit kognitívnych funkcií, z ktorého dôvodu maloletá zahájila od 19. septembra 2023 špeciálno-pedagogickú intervenciu, pričom ide o platenú službu. Maloletej sa zhoršil i zrak, potrebuje okuliare, ktoré zakúpila za 392,- eur. Zároveň uviedla, že osobná starostlivosť o maloletú je iba na nej. Namietala, že otec uvádzal svoj mesačný príjem rozdielne. Sám uviedol, že jeho starostlivosť o maloletú A. je minimálna a navyše nepoprel, že si so svojou sestrou kúpil byt.

6. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka sa vyjadril otec maloletej. Poukázal na to, že od 1. júla 2024 predstavuje minimálna výška výživného na nezaopatrené dieťa sumu 37,53 eur mesačne, pričom on platí desaťkrát viac ako ukladá zákon. Súdu prvej inštancie preukázal svoje majetkové i nemajetkové pomery, dokonca i zmenu zamestnania. Uviedol, že výživné pláti riadne a včas, a to aj napriek tomu, že mal pred cca 2 rokmi úraz, asi 40 dní bol práceneschopný a bola mu vyplatená nemocenská dávka v sume 400,- eur. Namietal aj vyjadrenie procesného opatrovníka na pojednávaní, ktoré vôbec nezohľadňovalo, či je schopný platiť zvýšené výživné.

7. K vyjadreniu matky otec maloletej uviedol, že nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti ani motorového vozidla. Poberá iba mzdu v sume 900,- eur. Poukázal na to, že matka nepreukázala ako nakladá s výživným na maloletú, nepredložila žiadne mesačné príjmy. Neuviedla ani to, že ráam na okuliare pre maloletú predražil výdavok na okuliare, keďže bol drahší ako samotné okuliare. Doplnil, že matka, ktorá býva u svojej matky, je spolumahateľkou bytu v E., ktorý prenajíma za 600,- eur mesačne, zároveň podniká v oblasti predaja kozmetiky, z ktorého má ďalší príjem. Mal za to, že ním poukazované výživné na maloletú spolu s výživným matky v rovnakej sume, t.j. spolu 500,- eur predstavuje nadštandard na dieťa.

8. K vyjadreniu otca sa vyjadrila matka maloletej. Uviedla, že je možné, že vlastníkom bytu je sestra otca maloletej, avšak hypotekárny úver spláca otec, keďže jeho sestra je dlhodobo nezamestnaná. Namietala tvrdenie otca, že prenajíma byt v E.. Je síce spoluvlastníčkou bytu, avšak v byte riadne býva s maloletou. Navyše, ak by ho chcela prenajímať, potrebovala by súhlas brata ako ďalšieho spoluvlastníka, ktorému by zároveň patrila i polovica príjmu za prenájom. Zdôraznila, že nakoľko sa maloletej zhoršil zrak, boli jej lekárom doporučené špeciálne dioptrické sklá a rámy. Dodala, že od septembra 2024 pracovala na základnej škole ako vychovávateľka s mesačným príjmom 900,- eur a v novembri 2024 začala aj učiť. Družinárku vykonávala 3-krát do týždňa. Zamestnávateľ jej v decembri 2024 vyplatil plat učiteľky v sume 1.138,- eur a plat družinárky v sume 432,- eur. V januári 2025 jej bola vyplatená mzda učiteľky

s celoročnými odmenami v sume 1.979,- eur a plat vychovávateľky v sume 449,- eur. Mesačne platí nájomné 200,- eur, na maloletú 10,- eur, 2,- eur družina a polročne ZRPS 50,- eur.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) Civilného mimosporového poriadku) po zistení, že odvolanie bolo podané včas oprávnenou osobou (§ 359 a § 362 ods. 1 z.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „Civilný sporový poriadok“ a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť (§ 387 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku).

10. Predmetom konania na súde prvej inštancie je návrh matky na zvýšenie výživného otca na maloletú zo sumy 250,- eur mesačne na sumu 400,- eur mesačne.

11. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody otca predstreté v odvolaní je posúdiť, či boli splnené podmienky na zvýšenie výživného otca na maloletú zo sumy 250,- eur mesačne na sumu 300,- eur mesačne počnúc dňom 22. augusta 2023 a na určenie zročného výživného vyčísleného za obdobie od 22. augusta 2023 do 30. septembra 2024 vo výške 664,50 eur, teda či sa zmenili pomery oproti ostatnému rozhodnutiu rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23. marca 2023 č.k. 14P/83/2022-58.

12. Odvolací súd nezistil v danej veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu a spôsobe rozhodnutia. Nakoľko tu však je i nesúhlas otca s takýmito dôvodmi a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami odvolací súd dopĺňa nižšie uvedené:

13. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky účastníkov a zároveň sa vyčerpávajúco vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že sa otec s dôvodmi uvedenými v rozsudku súdu prvej inštancie nestotožňuje, ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré čiastočne vyhovel návrhu matky na zvýšenie výživného.

14. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

15. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zameniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

16. Podľa § 78 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh (1). Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov (2).

17. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že nakoľko rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností nie je rozhodnutím, ktoré zanikne splnením jednorazovej povinnosti, zákon umožňuje, aby bolo toto rozhodnutie zmeniteľné do budúcnosti, ak sa vo všeobecnosti podstatným spôsobom zmenia okolnosti, z ktorých súd vychádzal pri vyhlásení rozsudku. Možnosť zmeniť právoplatné rozhodnutie je výnimkou z pravidla občianskeho práva procesného, nazvanou *clausula rebus sic stantibus*. Na to, aby súd mohol viesť dokazovanie o novom rozsahu vyživovacej povinnosti rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, si musí ako prvý krok ustáliť najprv to, či došlo k zmene pomerov a následne, či sa takáto zmena pomerov závažnejším spôsobom prejavila v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku (napr. nestačí len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprimerané, prípadne bolo určené v nesprávnej výške, alebo na jeho plnenie bol zaviazaný nesprávny rodič). Pokiaľ by súd nemal za preukázanú zmenu pomerov a rozhodoval by o zmene výšky výživného, išlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Až na základe zmeny pomerov môže súd zasiahnuť ako do autoritatívneho výroku, tak aj do hmotnoprávneho úkonu rodičov (dohody), ktorú schvaľoval. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne – okolnosťami na strane povinného, respektíve okolnosťami na strane oprávneného, alebo objektívne – vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takouto zmenou povinným nezavinená strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, povinným nezavinené jeho zhoršenie majetkových pomerov a podobne. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami, napríklad nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb – u školopovinných detí zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky (predškola – 1. stupeň – 2. stupeň – stredná škola – vysoká škola), zmena majetkových pomerov, zmena zdravotného stavu a s tým súvisiace náklady a podobne. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti toho ktorého rodiča.

18. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (2). Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (3). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará (4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie bolo jednoznačne zistené, že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 9. januára 2020 č.k. 10P/52/2019-300 bolo manželstvo rodičov maloletej A. rozvedené a maloletá bola na čas po rozvode manželstva zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 300,- eur mesačne. Styk otca s maloletou nebol upravený. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal zo skutočnosti, že otec dobrovoľne ukončil pracovný pomer vodiča kamiónu v spoločnosti H. F., z ktorého mal príjem vo výške 564,- eur mesačne a na tzv. diétach cca. 1.200,- až 1.500,- eur mesačne. V čase rozhodovania súdu bol otec nezamestnaný a boli mu vyplácané dávky v nezamestnanosti. Nakoľko otec nepreukázal žiadne závažné skutočnosti brániace mu vykonávať vtedajšiu prácu, Okresný súd Ružomberok pri určení výšky výživného aplikoval ustanovenie § 75 Zákona o rodine. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací potvrdil rozsudok Okresného súdu Ružomberok rozsudkom zo dňa 27. mája 2020 č.k. 7CoP/19/2020-588, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15. júna 2020 a z odôvodnenia vyplýva, že sa stotožnil s výškou určeného výživného 300,- eur mesačne, ktorú považoval za primeranú odôvodneným potrebám maloletej, ako aj potenciálnym schopnostiam a možnostiam otca a ním deklarovanej majetkovým pomerom.

Konštatoval, že súd prvej inštancie správne nevychádzal z reálneho príjmu otca, ktorý v konaní deklaroval, ale z potenciálneho príjmu, ktorý by naďalej dosahoval, pokiaľ by sa vlastnou vinou nevzdal výhodnejšieho zamestnania. Dňa 14. januára 2021 otec svojim návrhom inicioval konanie o zníženie výživného. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 3. augusta 2021 č.k. 17P/44/2021-98 návrh otca na zníženie výživného zamietol konštatujúc, že od ostatného rozhodnutia súdu nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu v určení výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletej. Poukázal na to, že otec dobrovoľne zanechal povolanie vodiča nákladnej dopravy potom, ako sa zhoršili vzťahy medzi ním a matkou maloletej a bolo jasné, že ich manželstvo ani spoločné bývanie nemá budúcnosť. Podľa súdu otec nemal žiaden objektívny dôvod (zdravotný alebo iný), ktorý by odôvodňoval zanechanie zamestnania, ktorým si dokázal zabezpečiť objektívny disponibilný príjem ako vodič kamiónovej dopravy cca. 1.200,- až 1.500,- eur mesačne. Konštatoval preto, že je v objektívnych možnostiach otca dosahovanie takéhoto príjmu, ktorý by mu umožnil plniť si vyživovaciu povinnosť v stanovenej výške aj za súčasného zohľadnenia toho, že otec nemá inú vyživovaciu povinnosť. Dňa 04. mája 2022 otec opätovne podal návrh na zníženie výživného, ktorým sa tentokrát domáhal zníženia výživného voči maloletej zo sumy 300,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne. Zároveň žiadal upraviť aj jeho styk s maloletou. Uviedol, že v období od 16. decembra 2019 až do 12. apríla 2021 bol nezamestnaný, od 16. decembra 2019 do 31. augusta 2020 poberal dávku v nezamestnanosti, od 12. apríla 2021 sa opätovne zamestnal v spoločnosti H., F., kde vykonáva údržbu a servis vozidiel, parkovacích plôch, garáží a pod. s priemerným mesačným čistým príjmom cca. 700,- eur. Zložitá ekonomická situácia ho prinútila prediť dva osobné automobily zn. Nissan Terrano combi a Land Rover Discovery spolu za 2.700,- eur, ktorú sumu použil na úhradu výživného pre maloletú. Tretí automobil zn. Mazda bol zošrotovaný na vrakovisku a následne odhlásený z evidencie na Okresnom dopravnom inšpektoráte v Ružomberku. Doplnil, že si aktívne hľadá prácu v okrese Ružomberok, nakoľko potrebuje byť k dispozícii svojim rodičom, ktorí sú vyššieho veku a zhoršuje sa im zdravotný stav. Kvôli práci v Banskej Bystrici má zvýšené výdavky na dopravu do práce a ubytovanie na ubytovni v Banskej Bystrici, kde platí mesačne cca. 160,- eur. Za dopravu platí cca. 90,- eur mesačne a za mobil 30,- eur mesačne. Matka v konaní o zníženie výživného a úpravu styku otca s maloletou uviedla, že od 1. septembra 2022 do 1. marca 2023 bola nezamestnaná z dôvodu nepredĺženia pracovnej zmluvy. Od 1. marca 2023 pracuje ako asistentka učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením na Základnej škole I. XX, E. s hrubou mzdou vo výške 1.040,- eur mesačne. Pracovný pomer má uzavretý na dobu určitú, do 31. augusta 2023. Maloletá navštevuje 1. ročník základnej školy na I. K. L. E. a okrem problémov s diktátmi nemá iné problémy. Matka dodala, že maloletá s výnimkou plochých nôh nemá žiadne výrazné zdravotné problémy. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 22. marca 2023 č.k. 14P/83/2022-58, právoplatným dňa 30. marca 2023, bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bol upravený styk otca s maloletou, pričom otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 250,- eur mesačne. Dňa 22. augusta 2023 podala matka návrh na zvýšenie výživného na maloletú a uviedla, že s ostatným znížením výživného na sumu 250,- eur súhlasila z dôvodu, že sa tým zlepšia vzájomné vzťahy otca a maloletej, k čomu však nedošlo. Matka v konaní preukázala Správou z diagnostického vyšetrenia súkromného centra poradenstva a prevencie G. zo dňa 16. júna 2023, že maloletej A. bola diagnostikovaná porucha čítania (dyslexia). Konštatované bolo aj podozrenie na poruchy jemnej motoriky a grafomotoriky (dysgrafia) a poruchy hláskovania (dysortografia). U maloletej bolo zistené výrazne nerovnomerné rozvíjanie kognitívnych schopností. Maloletá bola na základe anamnestických údajov a výsledkov vyšetrenia uznaná za žiačku so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pričom bolo odporúčané jej zaradenie do systému školskej integrácie a vzdelávanie podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho plánu. V konaní bolo preukázané, že na základe odporúčaní s cieľom vyrovnať deficit v úrovni dielčích kognitívnych schopností zahájila maloletá od 19. septembra 2023 v centre G. platené špeciálno-pedagogické intervencie, cca. dvakrát do týždňa (cena jedného sedenia 45,- eur). Maloletej bolo zároveň v decembri 2023 zistené zhoršenie zraku (rýchlo progredujúca progresia myopie), pričom oftalmológ odporučil maloletej špeciálne sklá na spomalenie progresie krátkozrakosti. Zo strany matky boli preukázané náklady na okuliare pre maloletú (špeciálne sklá a rámy) vo výške 392,95 eur. Matka v čase podania návrhu bola zamestnaná ako pedagogický asistent pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením na Základnej škole, I. XX, E. s mesačnou čistou mzdou vo výške 811,29 eur. V priebehu konania matke skončil pracovný pomer na Základnej škole, I. XX, E., ktorý bol dohodnutý na dobu určitú, pričom matka oznámila, že od 1. septembra 2024 pracuje ako vychovávateľka na Základnej škole M. L. E.. V odvolacom konaní matka uviedla, že na Základnej škole M. L. E. pracuje ako učiteľka a vychovávateľka. Odvolací súd lustráciou v Sociálnej poisťovni zistil, že priemerný čistý mesačný príjem matky predstavuje 1.223,16 eur. Otec v čase podania návrhu bol zamestnaný v spoločnosti H., F.. Podľa potvrdenia zamestnávateľa, ktoré predložil súdu prvej inštancie, dosahoval jeho priemerný čistý

mesačný príjem od apríla 2023 do septembra 2023 výšku 793,54 eur. Za mesiac júl 2023 bol otec uznaný za dočasne práceneschopného a poberal podľa jeho vyjadrenia nemocenskú dávku vo výške cca. 400,- eur. V priebehu prvoinštančného konania otec dohodou ku dňu 29. februára 2024 ukončil pracovný pomer so spoločnosťou H., F.. Otec sa následne od 1. marca 2024 zamestnal v J. F. F., H.. Pracovný pomer bol dohodnutý na profesiu rušňovodiča, avšak vzhľadom na to, že nezložil predpísané skúšky bol preradený na pozíciu zámočníka dráhových vozidiel. Lustráciou v sociálnej poisťovni odvolací súd zistil, že priemerný čistý mesačný príjem otca v J. F. F., H. je 1.103,46 eur.

21. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že na strane maloletej došlo od ostatného rozhodnutia o výživnom k podstatnej zmene pomerov. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie za podstatnú zmenu pomerov u maloletej považuje zvýšenie vývoja životných nákladov zvýšením veku, potrebu nosenia dioptrických okuliarov, poruchy učenia vyžadujúce si účasť maloletej na špeciálno-pedagogických intervenciách, ktoré výdavky odôvodňujú zvýšenie výživného o 50,- eur na sumu 300,- eur mesačne.

22. Súd prvej inštancie u otca správne vychádzal z potenciality jeho príjmu (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine) majúc za to, že otcovi nič nebráni, aby mal vyšší príjem ako v súčasnosti poberať. Z pripojených spisov je nepochybné, že otec v minulosti ako vodič kamiónovej prepravy dosahoval disponibilný príjem vo výške 564,- eur mesačne a na tzv. diétach cca. 1.200,- až 1.500,- eur mesačne, pričom sa však vzdal výhodnejšieho zamestnania, keď dobrovoľne zanechal toto povolanie v spoločnosti H. F.. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie poukazuje na to, že otec je v produktívnom veku, bez zdravotných problémov, má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou a nadobudnutú prax profesionálneho vodiča. Jeho potencionálny príjem predstavuje sumu minimálne 1.500,- eur, z ktorej sumy 20%, ktorá minimálna suma má byť i v zmysle „Metodiky pre výpočet výživného rodičov k deťom, tzv. tabuľkové výživné“ stanovená, predstavuje 300,- eur mesačne.

23. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov súd neprihľadia len na skutočné (faktické) príjmy povinného rodiča, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencionálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré (potencionálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Vychádzajúc z vyššie uvedené preto neobstojí námietka otca o výške jeho príjmu, pre ktorú nemôže platiť zvýšené výživné. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že na strane povinného otca v predmetnej veci tak nemožno prihliadať len na jeho skutočné príjmy dosahované v čase vyhlásenia rozsudku (mzda), ale treba vychádzať z jeho potencionálnych príjmov. Zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne zárobkové a majetkové možnosti plynú z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky svoje sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí.

24. Rovnako neopodstatnený je v prejednávanej veci aj poukaz otca na ustanovenie § 62 ods. 3 Zákona o rodine, v zmysle ktorého je každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Odvolací súd uvádza, že dané ustanovenie predstavuje špeciálnu úpravu vo vzťahu k § 62 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je teda smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pričom vodiacom zásadou pre určenie výživného na strane povinného rodiča je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Tu treba opätovne zdôrazniť, že pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča nie sú rozhodujúce jeho skutočné (faktické) príjmy, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencionálnych príjmov, to znamená z príjmov, ktoré (potencionálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Zo znenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine (...bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery...) vyplýva, že súd bude vychádzať z príslušných skutkových zistení a minimálne výživné určí iba v prípadoch, keď na základe uvedených kritérií vrátane potenciality príjmov a zhodnotenia iných výdavkov v zmysle úpravy § 62 ods. 5 Zákona o rodine celková príjmová a majetková situácia povinného rodiča neumožňuje určiť výšku výživného v zmysle štandardných kritérií. Uvedené však nie je prípad prejednávanej veci.

25. Odvolací súd neprihliadal ani na tvrdenie otca o údajnom príjme matky z prenájmu bytu v E., ktorého je spolumajiteľkou, keďže uvedená skutočnosť nebola v konaní zo strany otca nijako preukázaná.

Naopak matka v konaní uviedla, že v uvedenom byte žije aj s maloletou. Rovnako v konaní nevyšlo najavo, že by matka mala okrem mzdy aj príjem z predaja kozmetiky, ako tvrdil v odvolacom konaní otec.

26. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností dospel k záveru, že výživné určené súdom prvej inštancie je vzhľadom na citované zákonné ustanovenia v odôvodnení preskúmaného rozsudku a z nich vyplývajúce zásady primerané a korešpondujúce skutkovému stavu zisteného súdom prvej inštancie. Odvolací súd poznamenáva, že určené výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb maloletej A. a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj výživy maloletej na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj, čo fakticky znamená, že podiel matky na výživnom je porovnateľný s podielom otca, pretože o maloletú sa stará osobne a dobrovoľne si voči nej plní vyživovaciu povinnosť v rozsahu zodpovedajúcom jej príjmu. Určené výživné pre maloletú od otca spolu s výživným a osobnou starostlivosťou od matky teda možno považovať za postačujúce pre pokrytie aktuálnych potrieb maloletej.

27. Rovnako aj dlh na výživnom za obdobie od 22. augusta 2023 do 30. septembra 2024 vo výške 664,50 eur pre maloletú určil súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne.

28. Ďalšie odvolacie argumenty otca odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť určenú výšku výživného, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu vecnej správnosti podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku potvrdil.

30. Podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. (1) Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. (2)

31. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v spojení s § 396 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, keď nezistil žiaden z dôvodov pre priznanie výnimky.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta z. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).